

Sorteringsguide

FOTO: PLATTFORM/JOHNÉR BILDBYRÅ

Den här guiden ger dig smarta tips om hur du sorterar dina sopor och var du lämnar det som inte får plats i dina nya fyrfackskärl. Vi hoppas att du ska ha nytta av den!

Du sorterar, vi återvinner!

Med mina nya fyrfackskärl behöver jag inte gå till återvinningsstationen lika ofta!

I fyrfackskälen kan du sortera de vanligaste soporna, precis utanför din dörr!

Nu har du fått dina nya fyrfackskärl!

Varje hushåll får två kärl med fyra fack i varje. I dessa kan du sortera mat- och restavfall, förpackningar av papper, plast, metall, färgat och ofärgat glas, samt tidningar. Kommunens avfallsenhet tömmer dem och ser till att ditt sorterade avfall återvinns.

OM DINA FYRFACKSKÄRL

För ungefär tjugo år sedan kom de första fyrfackskärlen till Lund och Helsingborg. Idag har hela 25 skånska kommuner infört samma system, och nu är det äntligen Ystads tur! I de kommuner som har infört sortering i fyrfackskärl är det tydligt att sorteringen har ökat, medan mängden restavfall som går till förbränning har minskat. Kundnöjdheten är också hög i dessa kommuner, och vi hoppas så klart på samma resultat i Ystad!

SÅ HÄR GÖR DU

Förpackningar och tidningar sorteras och läggs löst i sina respektive fack i kärlet. Mjukplasten däremot, får gärna läggas i en påse – exempelvis en brödpåse – så tar den mindre plats i kärlet och riskerar inte att flyga iväg vid tömning. För att spara plats ska pappersförpackningar vikas ihop innan de läggs i kärlet. Skrymmande förpackningar ska även fortsatt lämnas på en återvinningsstation. Mat- och restavfall förpackas innan det läggs i kärlet. Kommunen tillhandahåller särskilda papperspåsar för matavfallet.

Lekande lätt att sortera rätt med fyrfackskärl

Fyrfackskärlen är som en egen återvinningsstation i lagom storlek precis utanför din dörr. Smidigt, eller hur?

Kolla in sorteringsguiden på www.sysav.se! Där kan du söka på det du vill slänga, och få svar på hur det ska sorteras.

KÄRL 1

Kärl 1 töms varannan vecka. Här sorteras matavfall, restavfall, färgade glasförpackningar och tidningar.

1 **Matavfall**
118 liter

3 **Restavfall**
162 liter

2 **Färgade glasförpackningar**
30 liter

4 **Tidningar**
60 liter

KÄRL 2

Kärl 2 töms var fjärde vecka. Här sorteras plastförpackningar, pappersförpackningar, ofärgade glasförpackningar och metallförpackningar.

1 **Plastförpackningar**
155 liter

3 **Pappersförpackningar**
155 liter

2 **Ofärgade glasförpackningar**
30 liter

4 **Metallförpackningar**
30 liter

En förpackning som består av flera material sorteras efter det materialet som den består av mest.

Sortera mera – även en liten handling kan göra stor skillnad! Om alla Sveriges kapsyler blev återvunna istället för kastade i restavfallet, skulle metallen räcka till 2200 nya bilar.

Återvinst varje gång!

Genom att cirkulera material i ett kretslopp sparar vi energi och råvaror och minskar utsläppen. Det gör vi enklast genom att återvinna: du som kommuninvånare sorterar ditt avfall utifrån vilket material det består av, och kommunen ansvarar sedan för att det lämnas till återvinning!

När du sorterar ditt avfall gör du större nytta än vad du kanske tror – din gamla konservburk kan bli till järnvägsräls och ditt matavfall blir biogas och gödsel.

Här är fler anledningar till att sopsortera:

- Du sparar råvaror som tas från naturen. När du sorterar återvinnings materialet och används till att göra nya produkter istället för att pumpa upp ny olja, fälla fler träd och så vidare.

- Du sparar energi. Det krävs mycket mindre energi för att göra produkter av återvunnet material än av ny råvara.
- Du ser till att farliga ämnen inte kommer ut i naturen. När du sorterar ditt farliga avfall kan vi se till att det hanteras på ett säkert sätt.

Återbruk och avfallsminimering

199 kg sopor, rakt ner i restavfallet! Så såg snittet ut för Ystadbon år 2020. Om vi även räknar utsorterat avfall – matavfall, förpackningar och det som lämnades till återvinningscentralen – slängde vi samma år 483 kg sopor var. Ystads kommunfullmäktige har antagit målet att senast år 2030 minska mängden restavfall till 100 kg per person och år.

Undrar du vad du kan göra? Att minska sopberget behöver inte vara en stor grej. Vilket av våra förslag funkar bäst för dig?

1. **Reparera och återbruka.** Måla eller tapetsa om en möbel, så blir den som ny! Sy om kläder du inte använder – kanske behöver du bara byta axelband på klänningen för att du ska tycka om den igen?
2. **Loppis och second hand.** Att gå på loppis är en trevlig aktivitet för den som gillar att shoppa. Kan ni ordna kvartersloppis på gatan där du bor?
3. **Bytesaktiviteter.** Ta med dig saker du inte längre vill ha, och byt mot någon annans! Klädbyte, pryllbyte, bokbyte och växtbyte är aktiviteter som blir allt mer populära.
4. **Skänk vidare.** Sätt upp en Ta och Ge-hylla på arbetsplatsen, förskolan eller i idrottsföreningen.
5. **Låna, dela och hyra.** En borrhämskin används i genomsnitt 15 minuter under sin livslängd. Kan du låna eller hyra prylar och maskiner som du använder sällan?
6. **Tänk över dina handlingar.** Mycket av det som hamnar i restavfallet är engångsartiklar. Vad slänger du mycket av? Finns det flergångsalternativ som du kan använda istället?

Att gå på loppis är roligt, bra för plånboken och miljön! När andra får nytta av våra gamla saker så slipper vi slänga dem på återvinningscentralen.

Man kommer långt på lite rester! På 1000 rötade bananskal kan man köra cirka 75 km med en biogasbil.

FOTO: PLÅTFORMVÄRME BILDBYRÅ

Bra, va? Glasförpackningar kan återvinnas hur många gånger som helst.

Sorteringsguide för hemmet och återvinningsstationen

Senast 1 januari 2027 ska du kunna slänga matavfall, förpackningar och tidningar i kärl vid din bostad. Förpackningar och tidningar kan du även slänga på en återvinningsstation.

MATAV FALL

Matavfall sorteras ut från annat avfall för att bli till biogas och biogödsel. Matavfall slängs i särskilda påsar som kommunen tillhandahåller, och sedan i kärlet för matavfall.

Exempel: matrester, frukt- och grönsaksskal, äggskal, fiskrens, mindre köttben, kaffesump och filter, teblad och tepåsar.

RESTAVFALL

Restavfall är det som finns kvar när farligt avfall och allt som går att återvinna har sorterats ut. Restavfallet ska paketeras innan det slängs i kärlet för restavfall.

Exempel: dammsugarpåsar, disktrasor, diskborstar, tandborstar (ej eltandborstar), blöjor, kuvert, kattsand och burspån, tuggummi, snus och cigaretter.

TIDNINGAR

Tidningar och annat papper sorteras ut från övrigt avfall för att återvinnas till nytt papper.

Exempel: tidningar, tidskrifter, reklamblad, broschyrer, kataloger, skriv- och ritpapper samt pocketböcker.

PLASTFÖRPACKNINGAR

Både förpackningar av mjukplast och hårdplast kan återvinnas. När du sorterar dina plastförpackningar minskar du koldioxidutsläppen eftersom den mesta plasten är gjord av olja.

Exempel: flaskor, burkar och tråg av plast, plastpåsar, plastfolie, refillpaket och frigolit.

FÄRGADE GLASFÖRPACKNINGAR

Förpackningar av färgat och ofärgat glas sorteras var för sig. Lock, kapsyler och korkar skruvas av och sorteras som metallförpackningar eller i förekommande fall som plast.

Exempel: flaskor och burkar av glas.

Dricksglas ska förpackas ordentligt och slängas i restavfallet eller lämnas till återvinningscentralen.

PAPPERSFÖRPACKNINGAR

Förpackningar av papper sorteras ut från annat avfall och återvinnas för att bli till exempel nya pappersförpackningar.

Exempel: mjölkpaket, äggkartonger, mjöl- och sockerpåsar, papperskassar, skokartonger, omslagspapper och toarullar.

METALLFÖRPACKNINGAR

Förpackningar av metall kan återvinnas hur många gånger som helst, så länge du källsorterar dem.

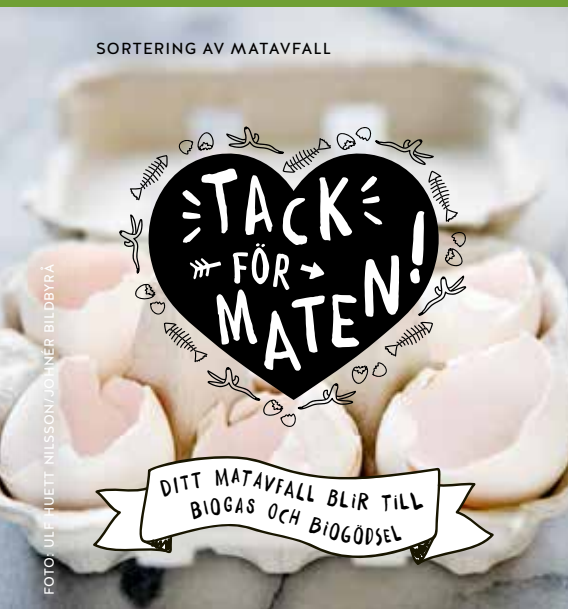
Exempel: konservburkar, kapsyler, lock, aluminiumformor, tuber, engångsgrillar och aluminiumfolie.

OFÄRGADE GLASFÖRPACKNINGAR

Förpackningar av färgat och ofärgat glas sorteras var för sig. Lock, kapsyler och korkar skruvas av och sorteras som metallförpackningar eller i förekommande fall som plast.

Exempel: flaskor och burkar av glas.

Osäker på om något är matavfall eller inte? Släng det då som restavfall, så förblir det hög kvalitet på det insamlade matavfallet.

Ta hand om matresterna

Vi slänger mängder av mat varje dag – ungefär en femtedel av all mat vi köper! Det är inte bra för varken miljön eller plånboken. Mat som går att äta ska inte slängas, men det matavfall som ändå uppstår – till exempel skal, blast och kärnhus – ska sorteras så att vi kan göra biogas och biogödsel av det.

Vad är matavfall?

Matavfall är det som blir över när du har lagat mat eller ätit, och som man inte kan spara.

SORTERAS SOM MATAVFALL

- Oätbara matrester
- Frukt- och grönsaksskal
- Äggskal
- Fiskrens
- Kaffesump, inklusive filter
- Teblad och tepåsar
- Små mängder hushållspapper och servetter

SORTERAS INTE SOM MATAVFALL

Tänk på att hålla extra koll på ditt tallriksavskrap. Sådant som kapsyler, tuggummi, snus, fimpar och plast hör inte hemma i matavfallet.

- Burspån, kattsand och hundbajspåsar slängs som restavfall
- Fimpar, cigaretter, snus och tuggummi slängs som restavfall
- Blommor och krukväxter är trädgårdsavfall
- Plastpåsar och matförpackningar sorteras som förpackningar

TIPS MOT BLÖTA PAPPERSPÅSAR

Låt potatisskal, kaffefilter och annat blött matavfall rinna av innan du slänger det i matavfallspåsen. Du kan även lägga en tidningssida i botten av påsen eller använda dubbla påsar.

Så här går det till

- Matavfallet lägger du i de bruna papperspåsar du får av kommunen.
- Använd biokorgen du har fått av kommunen, den är utformad för att lufta påsen ordentligt.
- Byt påse när den är fylld till två tredjedelar, eller efter 2-3 dagar.
- Stäng matavfallspåsen på samma sätt som du stänger en papperspåse från bageriet. Du kan lägga påsen i en andra matavfallspåse när du bär ut den till kärlet, men aldrig i en plastpåse.
- Ta hand om ditt matavfallskärl och skölj av det ibland. Under sommaren kan du spraya kärlet med ättikslösning för att slippa larver och flugor.

EN- OCH TVÅBOSTADSHUS

När du får ditt nya käril för matavfall hittar du en biokorg och matavfallspåsar inuti. Förvara påsarna svalt. För att få nya matavfallspåsar klämmer du fast en tom påse i sopkärlets lock när det är dags för tömning, så lämnar sophämtaren nya påsar på kärlet. Du kan även hämta påsar hos avfallsenheten på Koppargatan 7 i Ystad.

FLERFAMILJSHUS

Bor du i ett flerfamiljshus berättar fastighetsägaren var du kan hämta biokorg och matavfallspåsar. Fastighetsägaren kontaktar avfallsenhetens kundservice för att beställa nya påsar.

VERKSAMHETER

För verksamheter med storkök går det att beställa vagnar och säckar för större mängder matavfall. Dessa levereras tillsammans med kärlet. Kontakta avfallsenhetens kundservice för att beställa nya påsar. Tänk på att beställa i tid, leverans kan ta upp till 14 dagar.

RECEPT PÅ ÄTTIKSLÖSNING

Blanda 1 del ättika med 1 del vatten.

Blommor och blad sorteras inte som matavfall utan som trädgårdsavfall, eller läggs i restavfallet.

Påsarna minskar risken för dålig lukt och håller flugor borta. De är väldigt tåliga mot fukt, men behöver ordentligt med luft. Låt påsen sitta i den hållare du har fått av kommunen.

För privatpersoner är det kostnadsfritt att lämna avfall på återvinningscentralen.

Glödlampor och batterier kan lämnas på återvinningscentralen. Batterier kan också lämnas i batteriholk som finns på de flesta återvinningsstationer.

Sorteringsguide för återvinningscentralen och farligt avfall

Efter att du har sorterat de vanligaste soporna där hemma och på återvinningsstationen återstår det som ska lämnas på återvinningscentralen. Stekpannor och cyklar sorteras som metallskrot, sprayflaskor och limtuber sorteras som farligt avfall och så vidare.

ÅTERVINNINGSCENTRALEN

I Ystads kommun finns en återvinningscentral, på Blåsborgsvägen 161 utanför Hedeskoga. Den drivs av avfallsbehandlingsbolaget Sysav. På återvinningscentralen kan du lämna nästan allt ditt sorterade avfall. Om du är osäker på hur något ska sorteras är det bara att fråga någon ur personalen. Privatpersoner har 26 gratis besök på återvinningscentralen under ett år, det gäller alla Sysavs återvinningscentraler. Öppettider och mer information finns på www.sysav.se.

FARLIGT AVFALL

Farligt avfall ska sorteras ut från annat avfall och lämnas till säker hantering, både för miljön och människors skull. Farligt avfall lämnas i uppmärkta behållare, så att personalen som ska hantera avfallet vet vad det är. Du kan lämna ditt farliga avfall på återvinningscentralen, eller till Farligt avfall-bilen som besöker Ystads kommun några gånger om året. Farligt avfall-bilen är en specialutrustad lastbil med en kemist, dit privatpersoner kan komma för att lämna sitt farliga avfall och mindre elavfall. Läs mer på www.sysav.se.

GROVAVFALL

Avfall som är tungt eller skrymmande och inte lämpar sig att samla in i kärllämnas till återvinningscentralen.

Exempel: möbler, mattor, cyklar och barnvagnar.

TEXTIL

På återvinningscentralen kan du lämna kläder, tyger och skor till återbruk och återvinning. Insamling av textilier finns även på de flesta återvinningsstationer.

Exempel: kläder, lakan, handdukar, gardiner och skor.

TRÄDGÅRDSAVFALL

Trädgårdsavfall lämnas på återvinningscentralen. Det går också att beställa kärll för trädgårdsavfall från kommunens avfallsenhet.

Exempel: ogräs, vissna plantor, gräsklipp, mossa, löv, barr, samt kvistar och klipp från buskar och träd.

LÄKEMEDELSRESTER

Läkemedelsrester sorteras ut från annat avfall och lämnas till apotek i genomskinliga plastpåsar. Sprutspetsar lämnas i en särskild behållare som fås på apotek. Apotek tar inte emot termometrar, de ska sorteras som farligt avfall.

Exempel: Läkemedelsrester, sprutor och kanyler.

ELAVFALL

Elavfall sorteras ut från annat avfall och lämnas på återvinningscentralen eller till Farligt avfall-bilen.

Exempel: Leksaker med sladd eller batteri, datorer, TV- och hushållsapparater, mobiler, hårtorkar, eltdnborstar, brödrostar, dammsugare, julgransbelysning, batterier och ljuskällor.

FARLIGT AVFALL

Farligt avfall sorteras ut från annat avfall och lämnas på återvinningscentralen eller till Farligt avfall-bilen.

Exempel: kemikalier, sprayflaskor, lösnings- och rengöringsmedel, färg-, lack- och limrester, oljor och oljefilter, samt kvicksilverhaltiga material.

Lyckas med källsorteringen

1. Töm matförpackningar på innehåll. Du behöver inte diska ur dem, men om du vill kan du skölja ur dem med kallt vatten.
2. Töm, vik ihop och platta till! Förpackningar går bra att lägga i varandra, och tar då mindre plats i kärlet och i sopbilen.
3. Samla all mjukplast i en påse, så minskar risken att plasten flyger iväg när sopkärlet töms.
4. Har du ont om plats i köket kan du lägga alla förpackningar i samma behållare och sedan sortera upp dem ute vid kärlen.

Mindre förpackningar läggs i fyrfackskärnen, men stora emballage hör hemma på återvinningsstationen.

TÖM, VIK IHOP OCH PLATTA TILL!

Att platta till och vika ihop förpackningarna gör att du får plats med mer både hemma och på återvinningsstationen eller i miljörummet. Det bidrar också till miljösmartare transporter då vi kan samla in så många förpackningar som möjligt vid varje tömning.

1. Töm lådan och vik ut de övre kanterna.

2. Vik ut kanterna i botten.

3. Platta till och vik ihop kartongen.

4. Lägg i behållaren.

5. Klart! Tack för din insats för miljön!

